

[Grethe Philip.]

flere børn har fortsat i skolen og taget afsluttende eksaminer, dels ved en stigende tilgang til de frivillige 8. og 9. klasser.

Den stærkt stigende efterspørgsel efter lærere har ikke alle steder i landet kunnet efterkommes, men mangelen på lærere ville have antaget helt anderledes dimensioner, hvis der ikke i årene fra 1940 til 1960 havde været en stærk vækst i tilgangen til seminarierne. Seminarieuddannelsen er et af de uddannelsesområder, der er vokset mest, idet antallet af eksaminer fra seminarierne i 1960 var mere end tre gange så højt som i 1940. Skal vi nu kunne nedsætte klassekvotienterne og give mulighed for den yderligere forlængelse af skolegangen, som forældrene synes at ønske for deres børn, og som også samfundet må lægge så stærk vægt på, vil vi i lang tid fremover have brug for en meget betydelig tilgang af nyuddannede folkeskolelærere.

Stigningen i elevtallet på seminarierne har kun kunnet finde sted, fordi der i disse år blev oprettet en del seminarier landet over. Man alle de i de seneste år oprettede seminarier er privatseminarier, og derved er der sket en betydelig forrykning mellem private og statsseminarier. Dette må af flere grunde anses for uheldigt. I en tid, hvor vi lægger stor vægt på at støtte de unge under uddannelse, så unge mennesker med evne til at uddanne sig ikke på forhånd holdes tilbage af økonomiske grunde, kan det spørgsmål nok trænge til at blive overvejet, om det overhovedet er rimeligt, at der hos unge på seminarierne opkræves skolepenge. Så længe dette imidlertid finder sted, er det beklageligt, at den andel af de unge seminariestuderende, som ved at gå på statsseminarierne får vederlagsfri undervisning, er blevet mindre. Det har geografisk set yderligere været uheldigt, at statsseminarierne har været skævt fordelt over landet, og særlig har man hidtil savnet et statsseminarium på Sjælland uden for Storkøbenhavn.

På denne baggrund må det hilses med glæde, at undervisningsministeren nu, da der foreligger konkrete anmodninger fra de private seminarier i Vordingborg og Gjedved om at overgå til staten, har foreslået, at staten skal overtage disse to seminarier, og derved i højere grad end hidtil vedkender

sig det ansvar, staten har for, at der uddannes det tilstrækkelige antal kvalificerede lærere til den danske folkeskole.

På mit partis vegne kan jeg give tilsagn om hurtig og velvillig behandling af de to lovforslag.

O. Mathiasen: Det forekommer mig, at der er al grund til at se på de foreliggende lovforslag med sympati og velvilje. Begge lovforslag er anbefalet af statskonsulenten for folkeskolens seminarier, og det betragter jeg som en væsentlig ting, ikke mindst fordi jeg ved, at statskonsulenten kender disse forhold og er en kyndig og fornuftig mand, der ved, hvad han har med at gøre. Dertil kommer, at bestyrelserne for de to seminarier selv har søgt ministeriet om statens overtagelse; for Vordingborg Seminariums vedkommende, så vidt jeg ved, enstemmigt, for Gjedved Seminariums vedkommende næsten enstemmigt, idet kun ét medlem ikke kunne tilslutte sig ansøgningen.

Hvis den højtærede minister ved det, kunne det være interessant at høre, af hvilke grunde vedkommende medlem ikke har kunnet give tilslutning til denne ansøgning. Jeg mener, at bestyrelsernes ontrent enstemmige tilslutning vejer tungt til, når folketinget skal tage stilling til denne overtagelse. Så vidt jeg ved, har også lærerpersonalet på de to seminarier og øvelsesskolen i Gjedved givet enstemmig tilslutning til denne overdragelse til staten.

Den højtærede undervisningsminister oplyser i bemærkningerne til lovforslagene, at vi i dag har 29 seminarier i hele landet, hvoraf 8 er statsseminarier, og alene sidste år er der godkendt 3 nye seminarier, som alle er private. Det vil altså sige, at der er sket en væsentlig forskydning i de private seminariers favør, og også af denne grund finder mit parti at de foreliggende lovforslag bør fremmes.

Vi mener i det hele taget, det kan jeg rolig sige, at læreruddannelsen bør være en statsopgave, således som det er tilfældet med uddannelsen ved de fleste af vore højere læreanstalter, og også af den grund hilser vi lovforslagene med tilfredshed.

Det ærede medlem hr. Damsgaard sagde en hel del om den åndelige atmosfære på seminarierne og antydede, at der kunne være forskel på den åndelige atmosfære på